

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Sosiaalipsykologian laitos	
Tekijä-Författare-Author Liimakka, Satu			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Hyvät, pahat ja ristiriitaiset : Ruumiillisuus nuorten naisten sosiaalisina käsityksinä ja yksilöllisinä kokemuksina			
Oppiaine-Läroämne-Subject Sosiaalipsykologia			
Työn laji-Arbetets art-Level Lisensiaatintyö		Aika-Datum-Month and year 2004-11-04	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 122 s. + 7 liites.
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tutkimuksessa tarkastellaan nuorten naisten käsityksiä ja kokemuksia naisen ruumiillisuudesta. Tutkittavat (yhteensä 19 nuorta naista) ovat 17–18-vuotiaita helsinkiläisiä lukiolaisia. Tutkimusaineisto muodostuu kolmesta ryhmäkeskustelusta ja kirjoituksista (22 kpl). Nuorten naisten ruumiillisuutta tarkastellaan kahdesta näkökulmasta. Käsitusten tasolla tutkitaan, millaisia sosiaalisia representaatioita eli sosiaalisesti jaettuja käsityksiä naisruumiillisuudesta nuorilla naisilla on. Yksilöllisten kokemusten tasolla tarkastellaan fenomenologisesti nuorten naisten kokemuksia omasta ruumiistaan. Lopuksi tarkastellaan kokemusten ja käsitysten välistä suhdetta. Analyysimenetelmänä on aineistolähtöinen teoria.</p> <p>Nuorten naisten sosiaalisesti jakamat käsitykset naisruumiillisuudesta tiivistyvät kuudeksi prototyypiksi. Prototyypit ilmaisevat kiteytettynä erilaisten naisruumiillisuuden representaatioiden tyypillisimmät ominaisuudet. Vastakohtapareina positiivinen/negatiivinen ilmenevät prototyypit kuvaavat kolmea keskeistä naisruumiillisuuden aluetta: terveyttä (terve/anorektikko), ruumiin muokkausta (trimmi/mies-nainen) ja seksuaalista viehättävyyttä (sopusuhtainen/pimu). Ruumis muodostaa ryhmäraajat nuorten naisten välille jakaen naiset ”hyviin naisiin” (terveet, trimmit ja sopusuhtaiset) ja ”huonoihin naisiin” (anorektikot, mies-naiset ja pimut).</p> <p>Kokemus omasta ruumiista on tutkittavilla nuorilla naisilla kahtia jakautunut. Toisaalta oma ruumis on yksityinen eletty ja koettu ruumis, ”mun ruumis”, kuin koti jossa on hyvä olla. Toisaalta ruumis on julkinen objektiruomis, jatkuvan arvioinnin, tarkkailun ja kommentoinnin kohde. Objektiruumiina saatu positiivinen huomio voi tuottaa mielihyvää, mutta myös vahvistaa naisen ruumiin luonnetta julkisena objektina. Keskeiseksi kokemuksen määrittäjäksi nousee kokemus ristiriidasta: oma ruumista verrataan normatiiviseen ihannaisen ruumiiseen, joka on lähes mahdoton tavoittaa. Normatiivisia vaatimuksia naisruumiille kritisoidaan, mutta silti koetaan paineita ja riittämättömydentunnetta omasta ruumiista suhteessa kulttuuriin ihanteisiin.</p> <p>Käsitysten ja kokemusten rinnakkainen tarkastelu osoittaa, että niitä on lähes mahdoton erottaa kokonaan toisistaan. Käsitukset ja kokemukset ovat jatkuvassa vuorovaikutuksessa keskenään, jolloin myös yksilön ruumiinkokemus rakentuu väistämättä suhteessa kulttuuriin käsityksiin ruumiista ja sukupuolesta.</p> <p>Keskeiset lähteet: Grosz, Elizabeth (1994): Volatile Bodies. Towards a Corporeal Feminism; Puuronen, Anne & Välimaa, Raili (toim.) (2001): Nuori ruumis; Oinas, Elina (2001): Making Sense of the Teenage Body. Sociological Perspectives on Girls, Changing Bodies, and Knowledge; Heinämaa, Sara (1996): Ele, tyyli ja sukupuoli. Merleau-Pontyn ja Beauvoirin ruumiinfenomenologia ja sen merkitys sukupuolikysymykselle; ja Deaux, Kay & Philogene, Gina (toim.) (2001): Representations of the Social. Bridging Theoretical Traditions.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords ruumiillisuus ruumiinkokemus naisruumiin representaatiot nuoret naiset			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			